

ERKEZETT

2021. Feb. 10

/ 819

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal

POLGÁRMESTERI HIVATAL, MOCSA	
ERKEZETT: 2021-02-10	
337-3/2021	
Eloszám:	Előadó: <i>Rul</i>

Iktatószám: KE/041/00254-4/2021.

Tárgy: Fiorács Kft. (Mocsa) –
Környezetvédelmi működési és
egységes környezethasználati
engedély módosítása

Ügyintéző: Dr. Fekete Veronika/Hanyuné
Krausz Szilvia

Telefonszám: +36 (34) 795-888

Melléklet: KE/041/00254-3/2021.

HIRDETMÉNY

A Fiorács Mezőgazdasági Termékelőállító és Forgalmazó Export-Import Korlátolt Felelősségű Társaság részére (székhely: 2941 Ács, Fő u. 43. KÜJ: 100 196 438, statisztikai számjel: 10529467-0146-113-11) Mocsa 0466, 0489/3, 0471 helyrajzi számú ingatlanokon folytatott nagy létszámú állattartó tevékenységére vonatkozó KE-06.KTO/00014-21/2020. számú határozattal kiadott egységes környezethasználati és egyben környezetvédelmi működési engedély módosítása iránti ügyében a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörében eljáró Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztálya értesíti a lakosságot, hogy a hatóság a fenti tárgyú ügyben a mellékelt KE/041/00254-3/2021. ügyszámon döntést hozott.

A hirdetmény a hatóság hirdetőtábláján kifüggesztésre, valamint honlapján közzétételre kerül.

A hirdetmény kifüggesztésének és közzétételének napja: 2021. év 02. hó 11. nap.

Hirdetmény kifüggesztésének időtartama: 15 nap

Levétel napja: 2021. év 03. hó 01. nap.

Tatabánya, elektronikus bélyegző szerinti időpontban

dr. Kancz Csaba kormány megbízott nevében és megbízásából:

Jelena

Viktória

Ildikó

Hanyuné Krausz Szilvia

környezetvédelmi szakügyintéző

Digitálisan aláírta:

Jelena Viktória

Ildikó

Dátum: 2021.02.08

13:39:29 +01'00'

Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály

Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (KRID azonosító: 746202396)

H-2800 Tatabánya, Fő tér 4. fszt. – Telefon: +36 (34) 795-888 – Fax: +36 (34) 795-655

E-mail: kornyeztvedelem@komarom.gov.hu – Honlap: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/komarom-esztergom>

Címzettek:

1. Informatika	Helyben
2. Ügyfélszolgálat	Helyben

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező

*Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges
záradékolás megjelenítését szolgálja.*

ÉRKEZETT

2021 FEBR 10. / 817

Digitálisan aláírta: Makra
Gábor
Dátum: 2021.02.08
13:59:45 +01'00'
Adobe Acrobat Reader
verzió: 2020.013.20074

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal

Ügyiratszám: KE/041/00254-3/2021.

Ügyintéző: Dr. Fekete Veronika

Hanyuné Krausz Szilvia

Orbán Balázs

Telefonszám: +36 (34) 795-888

Tárgy: Fiorács Kft. (Mocsa, 0466, 0489/3,
0471 hrsz.) – egységes
környezethasználati és egyben
környezetvédelmi működési engedély
módosítása

Melléklet: 1. számú melléklet (BAT)

POLGÁRMESTERI HIVATAL, MOCSA			
ÉRKEZETT: 2021-02-10		..... hó. .... n	
337-1/2021		..... db mell	
Előszám:	Utószám:	.....	Előadó: Kuf

HATÁROZAT

I.

A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörében eljáró Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztálya (a továbbiakban: Osztály) a mint a fenti számú ügyben eljáró hatóság, **Fiorács Mezőgazdasági Termékelőállító és Forgalmazó Export-Import Korlátolt Felelősségű Társaság részére** (székhely: 2941 Ács, Fő u. 43. KÜJ: 100 196 438, statisztikai számjel: 10529467-0146-113-11, a továbbiakban: Ügyfél) meghatalmazottja: Repét Környezetvédelmi és Építő Kft. (székhely: 1143 Budapest, Ilka u. 2-4.; a továbbiakban: meghatalmazott) – a Mocsa 0466, 0489/3, 0471 hrsz.-ú telephelyén folytatott nagy létszámú állattartási tevékenységére vonatkozó **KE-06/KTO/00014-21/2020. számú végleges határozattal kiadott egységes környezethasználati és egyben környezetvédelmi működési engedélyt** (a továbbiakban: engedély)

m ó d o s í t o m

a II. fejezet szerint.

II.

1. Az engedély V. fejezet az alábbi V.1.7. alfejezettel egészül ki:

V.1.7. Elérhető Legjobb Technika (Best Available Techniques; a továbbiakban: BAT) előírások:

1. Az állattartó tevékenység az engedélyben meghatározott technológiai és kapacitás adatok mellett, az előírások betartása és végrehajtása esetén megfelel az elérhető legjobb technika követelményeinek, illetve „A Bizottság (EU) 2017/302 végrehajtási határozata (2017. február 15.) a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek az intenzív baromfi- vagy sertéstenyésztés tekintetében történő meghatározásáról” szülő dokumentum 2.1. táblázatában (BAT-AEL a hízósertés tartására szolgáló egyes épületekből a levegőbe jutó ammónia-kibocsátásra vonatkozóan) foglaltaknak.
2. Az Ügyfél köteles a létesítményben alkalmazott technológiát a mindenkor elérhető legjobb technika követelményeinek megfelelően üzemeltetni. A kötelező felülvizsgálat részeként be kell mutatni, hogy az alkalmazott technológia továbbra is kielégíti-e az elérhető legjobb technika követelményeit. Ismertetni kell, hogy milyen intézkedéseket tettek, illetve milyen intézkedések megtételével kívánják biztosítani, hogy az alkalmazott technológia megfeleljen a mindenkor elérhető legjobb technika színvonalának.
3. A környezethasználónak a környezetszennyezés megelőzése, illetőleg a környezet terhelésének csökkentése érdekében az elérhető legjobb technika alkalmazásával intézkednie kell:
  - a tevékenység folytatásához szükséges, környezetterhelést okozó anyag felhasználásának fajlagos csökkentéséről;
  - a tevékenységhez szükséges anyag és energia hatékony felhasználásáról;
  - a kibocsátás megelőzéséről, illetve az elérhető legkisebb mértékűre történő csökkentéséről;
  - a hulladékképződés megelőzéséről, illetve – a hulladékhierarchia elsőbbségi sorrendjének megfelelően – a keletkező hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentéséről, a hulladék újrahasználatra való előkészítéséről, újrafeldolgozásáról, egyéb hasznosításáról, ártalmatlanításáról;
  - a berendezések karbantartása során a megfelelő műszaki védelemről a környezeti elemek (földtani közeg és a felszín alatti vizek, felszíni vizek, légtér) szennyeződésének kizárásáról;
  - a környezeti hatással járó balesetek megelőzéséről, és ezek bekövetkezése esetén a környezeti következmények csökkentéséről;
  - a tevékenység felhagyása esetén a környezetszennyezés, illetve környezetkárosítás megakadályozásáról, valamint az esetlegesen károsodott környezet helyreállításáról.
4. A telephely létesítményeinek fejlesztését olyan módon kell végrehajtani, hogy a szennyezés-megelőzés követelményeit figyelembe véve, az elérhető legjobb technika alkalmazásával a környezet terhelését a lehető legkisebbre csökkentsék, továbbá hatékony energiafelhasználást valósítsanak meg.
5. Az Ügyfélnek az elérhető legjobb technikának megfelelés az emberi környezetet érő kockázatok csökkentése érdekében folyamatos fejlesztésekkel törekedni kell

környezetbarát technológiák alkalmazására, valamint minimalizálnia kell a keletkező hulladékok mennyiségét és a technológia környezetbe történő kibocsátásait.

6. A létesítményben folytatott tevékenység során az elérhető legjobb technika alkalmazásával meg kell akadályozni, hogy a földtani közeg, valamint a felszíni és felszín alatti vizek szennyeződjenek.
7. A tevékenység során az elérhető legjobb technika alkalmazásával meg kell akadályozni, hogy a lakosságot zavaró bűz kerüljön a környezetbe.
8. Fejlesztés esetén a telephelyi technológiát az alkalmazott gépeket, telepített berendezéseket, egyéb eszközöket az elérhető legjobb technika szerint, a környezeti zajkibocsátás minimalizálására alkalmas módon kell megválasztani.

A 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek az intenzív baromfi- vagy sertésstenyésztés tekintetében történő meghatározásáról az Európai Bizottság által 2017/302 számon kihirdetett végrehajtási határozatot (BAT következtetés) alapján tett előírások:

9. Évente egy alkalommal el kell végezni az összes kiválasztott nitrogén és foszfor monitorozását a trágyában, a trágya teljes nitrogén- és foszfortartalmának elemzése alapján végzett becslés segítségével. A monitoring eredményét a Környezetvédelmi Hatóság részére meg kell küldeni.

Határidő: minden év március 31.

10. Évente egy alkalommal el kell végezni a levegőbe jutó ammónia kibocsátás monitorozását anyagmérleg alkalmazásával, a kiválasztás és az egyes trágyakezelési szakaszokban jelenlévő teljes nitrogén (vagy ammónia) alapján, valamint külön a kibocsátási tényezők alapján végzett becslés segítségével. A monitoring eredményét a Környezetvédelmi Hatóság részére meg kell küldeni

Határidő: minden év március 31.

11. Az egyes állattartó épületek porkibocsátását **évente egy alkalommal** meg kell becsülni a kibocsátási tényezők alapján.

Határidő: minden év március 31.

12. Az egyes sertésótlakból a levegőbe jutó (NH₃-ban kifejezett) ammónia kibocsátására vonatkozóan **2021. február 21.** napjától az alábbi **kibocsátási határértéket** állapítom meg:

Állatkategória	BAT-AEL (NH₃ kg-ja/férőhely/év)
Anyakocák (a malacokat is ideértve) rekeszekben	7,5
Utónevelt malac	0,7
Hízósertés	3,6

III.

A módosítási eljárásban szakhatóságként közreműködő Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság mint területi vízügyi hatóság (a továbbiakban: Katasztrófavédelem) 35800/7027-1/2020.ált. számon a következő állásfoglalást adta:

„A Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: **Igazgatóság**) a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (2800 Tatabánya, Fő tér 4.; a továbbiakban: **Környezetvédelmi Hatóság**) KE-06/KTO/05832-3/2020. ügyiratszámú megkeresése alapján a Fiorács Kft (2941 Ács, Fő u. 43., a továbbiakban: **Ügyfél**) részére a Mocsa 0466, 0489/3, 0471 hrsz.-ú ingatlanon lévő sertéstelepre vonatkozó egységes környezethasználati és egyben környezetvédelmi működési engedély módosítására – a BAT követelmények megfelelőségének vizsgálatára – irányuló vízügyi és vízvédelmi szempontból feltételek közlése nélkül **hozzájárul**.

Jelen szakhatósági állásfoglalás más jogszabályi kötelezettség alól nem mentesít. Jelen szakhatósági állásfoglalással szemben jogorvoslattal az eljárást lezáró határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen benyújtott fellebbezés keretében lehet élni.

A szakhatósági eljárás során eljárási költség nem merült fel.”

IV.

Jelen módosító határozat az engedély egyéb rendelkezéseit nem érinti.

V.

Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

VI.

Jelen határozattal szemben közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs, az a közléssel véglegessé válik. Jelen határozat bírósági felülvizsgálatát – jogszabálysértésre hivatkozással – a közléstől számított 30 napon belül a Győri Törvényszékhez címzett, de a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztályhoz 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezett esetén elektronikus úton benyújtott kereseti kérelemmel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart. A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per és egyéb közigazgatási bírósági eljárás illetéke – ha törvény másként nem rendelkezik – 30 000 forint.

INDOKOLÁS

Az Ügyfél által üzemeltetett Mocsa 0466, 0489/3, 0471 hrsz.-ú telephelyén (a továbbiakban: telephely) folytatott nagy létszámú állattartási tevékenységére vonatkozó KE-06/KTO/00014-21/2020. számú határozattal kiadott egységes környezethasználati és egyben környezetvédelmi működési engedéllyel rendelkezik.

Az ipari kibocsátásokról szóló Európai Parlament és Tanács 2010/75/EU Irányelve (a továbbiakban: EU irányelv) és az irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (a továbbiakban: BAT) kapcsolatos következtetéseknek az intenzív baromfi- vagy sertésstenyésztés tekintetében történő meghatározásáról szóló 2017/302. számú Bizottsági Végrehajtási Határozat alapján a KE-06/KTO/05557-1/2020. számú levélben tájékoztattam az Ügyfelet a BAT-tal kapcsolatosan.

Felhívtam az Ügyfelet, hogy a telephelye vonatkozásában vizsgálja felül az elérhető legjobb technikákkal kapcsolatos következtetéseknek való megfelelést annak érdekében, hogy az teljes körűen megfelel-e BAT útmutatónak. A BAT-tal kapcsolatos következtetéseknek való megfelelést igazoló dokumentum benyújtására 2020. december 31. napjáig adtam lehetőséget.

Az Ügyfél a meghatalmazottja útján 2020. december 17. napján megküldte a telephelyre vonatkozó BAT kiértékelést.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 20/A. § (4) és (7) bekezdései értelmében:

(4) Az engedélyben foglalt követelményeket és előírásokat az Európai Bizottság adott tevékenységre vonatkozó elérhető legjobb technikakövetkeztetésekről szóló határozatának kihirdetésétől számított négy éven belül, de legalább az engedély kiadásától vagy legutolsó felülvizsgálatától számított ötévente a Kvt.-nek a környezetvédelmi felülvizsgálatra vonatkozó szabályai szerint - az e rendeletben foglaltakra is figyelemmel - felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat során a környezetvédelmi hatóság minden, monitoringból vagy ellenőrzésből származó információt, továbbá az engedély kiadása vagy legutolsó felülvizsgálata óta kihirdetett vonatkozó elérhető legjobb technikakövetkeztetést felhasznál.

(7) A felülvizsgálathoz kapcsolódó adatokat, információkat olyan formában és tartalommal kell benyújtani, amely lehetővé teszi a környezetvédelmi hatóság számára - különösen a kibocsátások vonatkozásában - a létesítmény működésének a vonatkozó elérhető legjobb technika-következtetésekben ismertett elérhető legjobb technikákkal és az elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó kibocsátási szintekkel való összehasonlítását.

A dokumentum vizsgálata nyomán megállapítottam, hogy az Ügyfél által bejelentett adatszolgáltatás az engedély módosítását teszi szükségessé. A jelen módosítás a Khvr. 20/A. § (9) és (10) bekezdésében foglaltak szerint nem jelentős változás, így az egységes környezethasználati engedély hivatalból módosítható.

Fentiek nyomán – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 50. § (1) és a 104. § (1) bekezdéseinek megfelelően – 2020. december 18. napján közigazgatási eljárás indult; melynek ügyintézési határideje az Ákr. 50. § (2) bekezdés c) pontja értelmében 60 nap, amibe nem számítanak be az Ákr. 103. § (3) bekezdése szerinti időtartamok.

Az Ákr. 104. § (4) bekezdése alapján az Ügyfelet a *KE-06/KTO/05832-2/2020.* számon az eljárás megindulásáról értesítettem.

A Kvt. 98. § (1) bekezdése alapján – az Ákr. 10. § (2) bekezdésének megfelelően – elektronikus irat útján értesítettem az érintett civil szervezeteket az eljárás megindulásáról, akik nem kérték ügyféli jogállásuk megállapítását, az eljárással kapcsolatban nyilatkozatot nem tettek.

Az Ákr. 55. (1) bekezdésének megfelelően az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 3. pontja alapján tárgyi eljárásába szakhatóságot kell bevonni, a tényállás tisztázása érdekében.

Fentiekre tekintettel az Ákr. 41. § (2) bekezdése alapján mellőztem az Ákr. 41. § (1) bekezdése szerinti sommás eljárás szabályait és a teljes eljárás szabályai szerint jártam el.

Az eljárás során az alábbi környezeti igénybevételeket állapítottam meg a tevékenység környezeti hatásaival összefüggésben:

Az elérhető legjobb technikának (BAT) való megfelelés értékelése

A felülvizsgálati dokumentációban és kiegészítésében foglaltak alapján, a Khvr. 9. számú mellékletében meghatározott szempontokat vizsgálva, továbbá felhasználva a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek az intenzív baromfi- vagy sertésstenyésztés tekintetében történő meghatározásáról az Európai Bizottság által 2017/302 számon 2017. február 15-én meghozott, és 2017. február 21. napján kihirdetett végrehajtási határozatot (a továbbiakban: BAT következtetés), az alábbiak állapíthatók meg:

Az elérhető legjobb technika megvalósulására vonatkozóan az engedély **V.1.7.** alfejezetében rendelkeztem.

A BAT-nak való megfeleléssel kapcsolatban az alábbiakat állapítottam meg:

Az Ügyfél beadványához csatolta a megvalósult létesítmény BAT-nak való megfelelést igazoló dokumentumot. A BAT-nak való megfelelés értékelését jelen határozat elválaszthatatlan részét képező **1. számú melléklete** tartalmazza.

A BAT következtetés 3. és 4. pontja, valamint 24. pontja alapján írtam elő az összes kiválasztott nitrogén és foszfor monitorozását a trágyában az engedély **V.1.7. alfejezet 9.** pontjában.

A BAT következtetés 25. pontja alapján írtam elő a levegőbe jutó ammóniakibocsátás monitorozását a V. fejezet 1. 7. 10. pontjában.

A BAT következtetés 27. pontja alapján írtam elő a levegőbe jutó porkibocsátás monitorozását az engedély **V.1.7. alfejezet 11.** pontjában.

Az engedély **V.1.7. alfejezet 12.** pontjában hízósértés tartására szolgáló egyes épületekből a levegőbe jutó (NH₃-ban kifejezett) ammóniakibocsátására vonatkozó kibocsátási szintet állapítottam meg a BAT következtetés 2.2.1. pontjának 2.1. táblázatában foglaltak alapján.

A Katasztrófavédelem szakhatósági állásfoglalásának rendelkező részét – az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően – jelen határozat III. fejezetében rögzítettem, indokolása – az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően – a következőket tartalmazta:

„Az Ügyfél az Mocsa 0466, 0489/3, 0471 hrsz.-ú ingatlanon lévő sertéstelepre vonatkozó egységes környezethasználati és egyben környezetvédelmi működési engedély módosítására – a BAT követelmények megfelelőségének vizsgálatára – vonatkozó eljárásban a Környezetvédelmi Hatóság, mint eljáró hatóság KE-06/KTO/05832-3/2020. számon megkereste az Igazgatóságot szakhatósági állásfoglalásának kiadása céljából.

Az Igazgatóság a megkereséshez csatolt dokumentáció, valamint a rendelkezésére álló egyéb információk alapján az alábbiakat állapította meg:

Az Ügyfél a KE-06/KTO/00014-21/2020. számú határozattal kiadott egységes környezethasználati és egyben környezetvédelmi működési engedély alapján sertéstenyésztést folytat a tárgyi telephelyen.

A 2020. februárjában benyújtott dokumentációban megvizsgálták a tevékenységre vonatkozóan a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek a Bizottság (EU) 2017/302 végrehajtási határozatában foglalt, az intenzív sertéstenyésztésre vonatkozó BAT követelményeknek való megfelelést. A vízfelhasználás, a szennyvízkibocsátás és a vizek hígtrágya begyűjtéséből, elvezetéséből, továbbá tárolásából származó szennyeződésének megelőzése tekintetében az alkalmazott technikák megfelelnek a BAT követelményeknek. A dokumentációban megállapításra került, hogy a meglévő minőségbiztosítási rendszer fejlesztése szükséges. Az Ügyfél a hiányzó EMS rendszer telephely szintű bevezetését megkezdte, az Ügyfél nyilatkozata szerint a rendszer kiépítése 2021. február 15-ig megtörténik, melyről az Ügyfél a bevezetett EMS dokumentáció megküldésével tájékoztatja a Környezetvédelmi Hatóságot.

Fentiek alapján az Igazgatóság a szakhatósági állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint megadja.

A szakhatósági eljárás során eljárási költség nem merült fel.

*Az Igazgatóság hatásköre a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a **továbbiakban: Korm. rendelet**) 10. § (1) bekezdés 1. pontján és a 10. § (3a) bekezdésén alapul, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 1. pontja állapítja meg.*

Az Igazgatóság a szakhatósági állásfoglalását az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet

1. melléklet 9. fejezet 3. pontjában biztosított jogkörében eljárva és az ott meghatározott szakkérdések vonatkozásában, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1), (2) bekezdésében előírt módon adta meg.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 55. § (4) bekezdésén alapul.”

A fentiek nyomán a Khvr. 20/A. § (9)-(10) bekezdései alapján az engedély módosításáról döntöttem az Ákr. 80. § (1) bekezdése szerint; figyelemmel arra, hogy „az egységes környezethasználati engedélyhez képest nem történt jelentős változás.” (I-II. Fejezet)

Jelen határozat V. fejezete – az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően – az Ákr. 125. § (1) bekezdésén és 129. § (1) bekezdésén alapul, miután az eljárás során nem merült fel az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség.

A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja. A döntés közlésének napját az Ákr. 85. § (5) bekezdése határozza meg. A Győri Törvényszék hatáskörét és illetékességét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 7. § (1) bekezdés a) pontja, 12. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdés e) pontja és a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §-a állapítja meg. A kérelem benyújtásának helyét és idejét a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján határoztam meg. Az elektronikus ügyintézésre kötelees személyek körét az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. §-a határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatás a Kp. 77. §-án alapul, amely szerint, ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartását a felperes keresetlevélben az alperes a védiratban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye. A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per és egyéb közigazgatási bírósági eljárás illetékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. (1) bekezdése alapján állapítottam meg. (VI. fejezet)

Hatáskörömet a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés c) pontja, (2) bekezdése, 13. § (1) bekezdés c) pontja, (2) bekezdése; illetékességemet ugyanezen jogszabály 8/A. § (1) bekezdése állapítja meg.

Tatabánya, az elektronikus bélyegző szerinti időpontban

Dr. Kancz Csaba kormány megbízott nevében és megbízásából:

Makra Gábor
főosztályvezető

Címzettek:

1. **Repét Kft.** (adószám: 11338347) – hivatali kapun keresztül
2. **Fiorács Kft.** (adószám: 10529467-4-11)– hivatali kapun keresztül
3. **GYMS MKI – Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat** (KRID azonosító: 305233304) – hivatali kapun keresztül
4. KEMKH – Pü-i & Gazd-i Főosztály – Pü-i és Számviteli Osztály   IKK – áj
5. Irattár

Melléklet:

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező

*Ezen lap nem része az eredeti iratok, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges
záradékolás megjelenítését szolgálja.*

FIORÁCS KFT.
(2490 Ács, FŐ UTCA 43.)

MOCSA SERTÉSTELEP
(MOCSA 0466, 0471 HRSZ.)

**TELJES KÖRŰ KÖRNYEZETVÉDELMI
FELÜLVIZSGÁLAT**

BAT vizsgálat

Összeállította:
REPÉT Kft.
(1143 Budapest, Ilka u. 2-4.)

2019. december

A dokumentáció 25 számozott oldalt tartalmaz.

TARTALOMJEGYZÉK

1	BAT-NAK VALÓ MEGFELELÉS VIZSGÁLATA	3
1.1	KÖRNYEZETIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK (EMS)	3
1.2	JÓ GAZDÁLKODÁS	4
1.3	TAKARMÁNYOZÁS	5
1.3.1	<i>A telephelyen felhasznált takarmány N és P tartalmának meghatározása, tápanyaggal bevitt mennyiségek</i>	6
1.3.2	<i>Kiválasztott N és P mennyiségek meghatározása, BAT követelményekkel történő összehasonlítása</i>	7
1.4	HATÉKONY VÍZFELHASZNÁLÁS	8
1.5	SZENNYVÍZKIBOCSÁTÁS	9
1.5.1	<i>A szennyvízképződés csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása</i>	9
1.5.2	<i>A vízbe történő szennyvízkibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása</i>	9
1.6	HATÉKONY ENERGIAFELHASZNÁLÁS	9
1.7	ZAJKIBOCSÁTÁS	10
1.8	PORKIBOCSÁTÁS	12
1.9	BŰZKIBOCSÁTÁS	13
1.10	KIBOCSÁTÁS SZILÁRD TRÁGYA TÁROLÁSÁBÓL	15
1.11	KIBOCSÁTÁS HÍGTRÁGYA TÁROLÁSÁBÓL	15
1.12	A TRÁGYA FELDOLGOZÁSA A GAZDASÁGBAN	17
1.13	A TRÁGYA KIJUTTATÁSA	17
1.14	A TELJES TERMELESI FOLYAMAT KIBOCSÁTÁSA	18
1.15	A KIBOCSÁTÁS MONITOROZÁSA ÉS AZ ELJÁRÁS PARAMÉTEREI	18
1.16	AZ INTENZÍV SERTÉSTENYÉSZTÉSRE VONATKOZÓ BAT-KÖVETKEZTETÉSEK, SERTÉSÓLAK AMMÓNIA KIBOCSÁTÁSA	21
1.16.1	<i>Ammónia kibocsátás számítása</i>	23
2	BAT-NAK VALÓ MEGFELELÉS ÖSSZEGZÉSE	24

Torma Zoltán

REPÉT Kft.

környezetmérnök

felelős tervező, szakértő

SZKV 1.1, SZKV 1.2, SZKV 1.3, SZKV 1.4

REPÉT Kft.

1 BAT-nak való megfelelés vizsgálata

1.1 Környezetirányítási rendszerek (EMS)

1. **BAT:** A gazdaságok átfogó környezeti teljesítményének javítása érdekében a BAT olyan környezetirányítási rendszer (EMS) bevezetését és működtetését jelenti, amely magában foglalja a következő összes jellemzőt:

1. a vezetőség, köztük a felső vezetés kötelezettségvállalása;
2. olyan környezetvédelmi politika meghatározása a vezetőség részéről, amely a létesítmény környezeti teljesítményének folyamatos fejlesztését is magában foglalja;
3. a szükséges eljárások, célkitűzések és célok tervezése és megvalósítása a pénzügyi tervezéssel és beruházással összhangban;
4. eljárások megvalósítása, különös figyelmet fordítva az alábbiakra:
  - a. felépítés és felelősség;
  - b. képzés, tudatosság és hozzáértés;
  - c. kommunikáció;
  - d. a munkavállalók bevonása;
  - e. dokumentálás;
  - f. hatékony folyamatirányítás;
  - g. karbantartási programok;
  - h. készségség és reagálás vészhelyzet esetén;
  - i. a környezetvédelmi jogszabályok betartásának biztosítása.
5. a teljesítmény ellenőrzése és korrekciós intézkedések megtétele, különös tekintettel a következőkre:
  - a. monitoring és mérés (lásd még az ipari kibocsátásokról szóló irányelv hatálya alá tartozó létesítményekből /IED-létesítmények/ származó kibocsátások monitoringjáról szóló JRC-referenciajelentést),
  - b. korrekciós és megelőző intézkedések;
  - c. nyilvántartás vezetése;
  - d. (ahol lehet) független belső vagy külső auditálás annak érdekében, hogy meghatározzák, vajon a környezetvédelmi irányítási rendszer megfelel-e a tervezett intézkedéseknek, valamint, hogy megfelelően vezették-e be és tartják-e fenn azt;
6. az EMS és folyamatos alkalmasságának, megfelelőségének és hatékonyságának felülvizsgálata a felső vezetés részéről;
7. tisztább technológiák fejlődésének követése;
8. a létesítmény végső leszerelése esetén jelentkező környezeti hatások figyelembevétele az új üzem tervezési fázisában és teljes üzemi élettartama során;
9. ágazati referenciaértékelés (pl. az EMAS ágazati referenciadokumentuma) rendszeres alkalmazása.

Kifejezetten az intenzív baromfi- vagy sertéstenyésztési ágazat vonatkozásában a BAT-nak az EMS-be kell foglalnia a következő jellemzőket:

1. zajvédelmi intézkedési terv (lásd 9. BAT);
2. bűzzennyelés elleni intézkedési terv (lásd 12. BAT)

A Fiorács Kft. a Bonafarm Csoport részeként telephelyein elvégezte a minőségirányítási, élelmiszer- és takarmánybiztonsági és környezetirányítási rendszerek kialakítását és gondoskodik ezek folyamatos fenntartására. A Kft. jelenleg ISO 9001 rendszert üzemeltet.

A cég elkötelezett a környezetirányítási rendszerrel bevezetésével kapcsolatosan, azonban erre a Bonafarm Cégcsoporton belül határidő még nem került kijelölésre.

1.2 Jó gazdálkodás

2. BAT: A környezeti hatások megelőzése vagy csökkentése, továbbá az általános teljesítmény javítása érdekében a BAT az alábbi technikák mindegyikének alkalmazását jelenti.

	Technika	Állapot
a	<p>Az üzem/gazdaság helyének megfelelő meghatározása és a tevékenységek helyére vonatkozó rendelkezések annak érdekében, hogy:</p> <ul style="list-style-type: none"> csökkentsék az állatok és az anyagok (a trágyát is ideértve) szállítását; biztosítsák a védendő érzékeny területektől való megfelelő távolságot; vegyék figyelembe az uralkodó éghajlati viszonyokat (pl. szél és csapadék); mérlegeljék a gazdaság lehetséges jövőbeli fejlesztési kapacitását; előzzék meg a vízszennyezést. 	<ul style="list-style-type: none"> A Bonafarm cégcsoporton belül a szállítás optimalizációja megvalósul a telep tevékenysége érzékeny területeket nem érint a telep évtizedek óta üzemel, így ezt a telepítéskor még nem tudták figyelembe venni az üzemanyag anyagi lehetőségeikhez mérten folyamatosan fejlesztik a vízszennyezés megelőzésére monitoring rendszert üzemeltetnek
b	<p>A személyzet oktatása és képzése, különösen a következők vonatkozásában:</p> <ul style="list-style-type: none"> vonatkozó szabályozások, állatállomány tartása, állategészségügy és állatjólét, trágyakezelés, munkavállalók biztonsága; trágya szállítás és kijuttatása; tevékenységek tervezése; veszélyhelyzeti tervezés és veszélyhelyzet-kezelés; a berendezések javítása és karbantartása. 	<p>A személyzet képzése és oktatása folyamatosan oktatási terv alapján évente megvalósul.</p>

c	<p>Veszélyhelyzeti terv készítése a váratlan kibocsátások és események, például a víztestek szennyeződésének kezelésére. Ez a következőket foglalhatja magában:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gazdaság vízvezeték-rendszerét és a víz- /szennyvízforrásokat feltüntető tervrajz; • cselekvési terv lehetséges problémák esetén (pl. tűz, hígtrágyatároló szivárgása vagy összeomlása, a trágyahalmokból való ellenőrizetlen elfolyás, olajkiömlések); • szennyezéshez vezető váratlan események kezelését szolgáló berendezések (pl. alagcsövek (dréncső) bedugaszolására szolgáló eszköz, védőárok, uszadékfogó az olajkiömlések ellen). 	<p>Az üzem érvényes üzemi kárelhárítási tervvel rendelkezik, amely tartalmazza a váratlan, havária jellegű események kezelését.</p>
d	<p>Többek között a következő szerkezetek és berendezések ellenőrzése, javítása és karbantartása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hígtrágyatárolók bármilyen károsodás, romlás vagy szivárgás esetén; • hígtrágyaszivattyúk, keverők, szeparátorok és öntözők; • a víz- és takarmányellátó rendszerek; • szellőztetőrendszer és hőérzékelők; • silók és szállítóberendezések (pl. szelepek, csövek); • légtisztító berendezések (pl. rendszeres vizsgálattal). <p>Ez kiterjedhet a gazdaság tisztaságára és a kártevők kezelésére.</p>	<p>A sertéstelep az alábbi szabályozásokkal utasításokkal rendelkezik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sertésenyésztés szabályozása 2. Tenyész koca süldő nevelés 3. Termékenyítés, vemhes koca tartás. 4. Fiaztatás, szopós malac nevelés, szoptató koca tartás 5. Választás, malac utónevelés 6. Állategészségügyi szabályzat 7. Sertés ágazat nyomonkövetési eljárást 8. Sertés ágazati karbantartási tevékenységek szabályozása 9. Sertés ágazati minőség ellenőrzés 10. Hőmérséklet ellenőrzés
e	<p>Az elhullott állatok oly módon való tárolása, ami megelőzi vagy csökkenti a kibocsátásokat.</p>	<p>A telephelyen állati hullaégetőben történik a hullák ártalmatlanítása</p>

1.3 Takarmányozás

3. BAT: Az összes kiválasztott nitrogén és ebből következően az ammóniakibocsátás csökkentése, ezzel egyidejűleg az állatok táplálékigényének kielégítése érdekében olyan étrend kialakítása és táplálási stratégia a BAT, amely az alábbi technikák egyikét vagy kombinációját foglalja magában.

	Technika C)	Állapot
a	<p>A nyersfehérje-tartalom csökkentése nitrogénegyensúlyt biztosító étrenddel, amely az energiaszükségletekre és az emészthető aminosavakra épül.</p>	<p>Alkalmazzák</p>

b	Többfázisú takarmányozás a tenyésztési időszak egyedi követelményeihez igazodó étrend kialakításával.	Alkalmazzák
c	Szabályozott mennyiségű esszenciális aminosavak hozzáadása az alacsony nyersfehérje-tartalmú étrendhez.	A megvásárolt és felhasznált kész takarmány megfelel a követelményeknek.
d	Az összes kiválasztott nitrogént csökkentő engedélyezett takarmány-adalékanyagok alkalmazása.	Alkalmazzák
<p>(¹) A technikákat a 4.10.1. szakasz ismerteti. Az ammóniakibocsátás csökkentését szolgáló technikák hatékonyságával kapcsolatban információ található az elismert európai vagy nemzetközi útmutatókban, például az ENSZ EGB „Options for ammonia mitigation” (Az ammóniakibocsátás enyhítésének alternatívái) című, iránymutatásokat tartalmazó dokumentumában.</p>		

4. BAT: Az összes kiválasztott foszfor csökkentése, ezzel egyidejűleg az állatok táplálékigényének kielégítése érdekében olyan étrend kialakítása és táplálási stratégia a BAT, amely az alábbi technikák egyikét vagy azok kombinációját foglalja magában:

	Technika (¹)	Állapot
a	Többfázisú takarmányozás a tenyésztési időszak egyedi követelményeihez igazodó étrend kialakításával.	Alkalmazzák
b	Az összes kiválasztott foszfort csökkentő engedélyezett takarmány-adalékanyagok (pl. fitáz) alkalmazása.	A telephelyen fitázt használnak.
c	Könnyen emészthető szerves foszfátok alkalmazása a takarmány hagyományos foszforforrásainak helyettesítésére.	Bevezetése folyamatban van.
<p>(¹) A technikákat a 4.10.2. szakasz ismerteti.</p>		

1.3.1 A telephelyen felhasznált takarmány N és P tartalmának meghatározása, tápanyaggal bevitt mennyiségek

A telephelyen korcsoportnak megfelelően különböző fajtájú tápokat használnak. A telephelyre teljes éves adatokat (felhasznált takarmány, állatlétszám) még nem állnak rendelkezésre, tekintettel a telephely 2019. évi beüzemelésére. A takarmány felhasználás adatait azonban más, a mocsai telephellyel megegyező takarmányozási technológiával üzemelő telephely adataival tudjuk pótolni, jelen esetben a Galina Kft. gerdei sertéstelep 2018. évi felhasználási adatait alapul véve számolható az egyes korcsoportokhoz tartozó felhasznált takarmány mennyiség:

Korcsoport	Felhasznált táp			Felhasznált takarmány mennyisége	
	Megnevezése	Fajtája	Felhasználás (%)	kg/db/év	kg/év
Koca	7F 08 00 GF szoptató koca takarmánykeverék	szoptató	40	1360	2551360

	6F 08 00 GF vemhes koca takarmánykeverék	vemhes	60		
Szopós malac	Platinum-CP prestarter	prestarter	100	13,38	111455,4
Malac utónevelő	Malac takarmánykeverék	prestarter	14,4		
	Platinum-CP Starter Malac takarmánykeverék	starter	42,8	219,8	1211098
	3F 07 00 GF takarmány	malac	42,8		
Kocasüldő		malac	12,3		
	KE Tenyészüldő II.	tkc táp	87,7	824,56	174806,72
Összesen:					4048720,12

Az egyes takarmány típusok minőségi bizonyítványa alapján a megadott N és P tartalomból és a felhasznált takarmány mennyiségekből számolható az éves bevitt, étrendi N és P mennyiség:

Korcsoport	Felhasznált táp		Takarmány mennyisége		Feletetett takarmány		
	Fajtája	N tartalom (%) [*]	P tartalom (%)	kg/db/év	kg/év	N tartalom (kg/év)	P tartalom (kg/év)
Koca	szoptató	2,632	0,55				
	vemhes	1,8656	0,38	1360	2551360	55 419,62	11 430,09
Szopós malac	prestarter	2,88	0,5	13,38	111455,4	3 209,92	557,28
Malac utónevelő	prestarter	2,88	0,5				
	starter	2,8	0,5	219,8	1211098	33 270,66	5 744,48
	malac	2,6496	0,44				
Kocasüldő	malac	2,6496	0,44				
	tkc táp	2,08	0,45	824,56	174806,72	3 758,45	784,48
Összesen:					4048720,12	95 658,65	18 516,33

* Nitrogén tartalom számítása: Nyers fehérje (%)/6,25, irodalmi forrás:

https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_521_A_takarmanyozas_alapjai

1.3.2 Kiválasztott N és P mennyiségek meghatározása, BAT követelményekkel történő összehasonlítása

A feletetett takarmány csak egy része kerül a sertések által hasznosításra, a megmaradó rész a bélsárral és vizelettel együtt távozik. A N és a P hasznosulás/visszatartás arányát a következők szerint vettük figyelembe:

Nitrogén kiválasztott/kiürített része: 65 %

Foszfor kiválasztott/kiürített része: 85 %

A mennyiségeket a BAT Útmutató 4.9.1. pont táblázatában megadott egyenlettel számolható:

$$N_{\text{kiválasztott}} = N_{\text{étrend}} - N_{\text{visszatartás}}$$

$$P_{\text{kiválasztott}} = P_{\text{étrend}} - P_{\text{visszatartás}}$$

Az előző fejezet szerint számolt bevitt (étrend) tápanyag mennyiségekből kiindulva a kiválasztott N és P mennyiségeket azonban nem db számra, hanem férőhelyre kell vizsgálni korcsoportonként. A férőhely szerinti bontás N és P értékeit összehasonlítva a BAT követelményekkel a következő táblázat mutatja:

Korcsoport	Férőhely	Kiválasztott		BAT-AEL követelmény ⁽¹⁾	
	fh	N tartalom kg/fh/év	P tartalom kg/fh/év	N tartalom kg/fh/év	P tartalom kg/fh/év
Koca	1876	19,45	0,25	17,0-30,0	9,0-15,0
Szopós malac					
Malac utónevelő	5510	3,92	0,07	1,5-4,0	1,2-2,2
Kocasüldő	212	11,52	0,15	7,0-13 ⁽²⁾	3,5-5,4 ⁽²⁾

⁽¹⁾ BAT útmutató 3.BAT 1.1. és 4.BAT 1.2. táblázatai alapján

⁽²⁾ Hízósértés korcsoportra megadott számokat alkalmazva

Az anyagmérleg alapján számolt kiválasztott N és P mennyiségeket összehasonlítva a BAT követelményekkel látható, hogy a telephely működése megfelel a vonatkozó BAT követelményeknek.

Megjegyezzük, hogy az igen alacsony, a BAT-AEL követelmények alsó határát el nem érő kiválasztott P mennyiség a takarmány keverékek – minőségi bizonyítvány alapján igazolt – igen alacsony P tartalmának köszönhető.

1.4 Hatékony vízfelhasználás

5. BAT: A hatékony vízfelhasználás céljából a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika	Állapot
a	A vízfelhasználás nyilvántartása.	A vízfelhasználást vízórával mérik, a kutakból kitermelt vízmennyisége után VKJ bevallást készítenek.
b	A vízszivárgás feltárása és javítása.	Az észlelt meghibásodásokat folyamatosan javítják.
c	Magasnyomású tisztítók használata az állatok tartására szolgáló hely és a berendezések tisztítására.	Az ólak tisztítása jelenleg is magasnyomású mosókkal történik
d	A konkrét állat kategória szempontjából alkalmas berendezések (pl. önitató, kerek itató, itatóvályú) megválasztása és használata a víz (ad libitum) elérhetőségének egyidejű biztosítása mellett.	A használatban lévő épületekben szopókás önitatókat, szinttartós és csészés itatókat alkalmaznak.
e	Az ivóvíz-berendezés kalibrálásának rendszeres ellenőrzése és (szükség esetén) átállítása.	A berendezéseket folyamatosan karbantartják, működésüket ellenőrzik.
f	A nem szennyezett esővíz tisztításra történő újrahasznosítása.	Mivel meglévő a telephely, így a nem szennyezett esővíz tisztítása és felhasználása nem valósul meg.

¹ 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek az intenzív baromfi- vagy sertésnevelés tekintetében

1.5 Szennyvízkibocsátás

1.5.1 A szennyvízképződés csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

6. **BAT:** A szennyvízképződés csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Állapot
a	Az udvar szennyezett területének lehető legkisebbről való korlátozása.	Az állatokat ólakban tartják. Az állatok ki-be szállításakor a hajtás fedett folyosókon történik, nyitott szennyezett terület nincs, nem lesz a telephelyen.
b	A vízfelhasználás minimalizálása.	A vízfelhasználás minimalizálására törekszenek az automata itató és etető rendszerek alkalmazásával.
c	A szennyezetlen esővíz elkülönítése olyan szennyvízforrásoktól, amelyeket kezelni kell.	Szennyezett esővíz nem keletkezik a telephelyen.
(1) A technikákat a 4.1. szakasz ismerteti.		

1.5.2 A vízbe történő szennyvízkibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

7. **BAT:** A vízbe történő szennyvízkibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Állapot
a	A szennyvíz elvezetése erre rendelt tartályba vagy hígtrágyatárolóba.	A hígtrágya tárolása az épületek alatti vízzáró lagúnákban, és további 2 db vasbeton hígtrágya tározó medencében történik.
b	Szennyvízkezelés.	A telephelyen a hígtrágya homogenizálásra kerül kiszállítás előtt.
c	Szennyvíz kijuttatása pl. öntözőrendszer (esőztető) berendezés, mozgó öntözőberendezés, tartálykocsi, injektálás) alkalmazásával.	A hígtrágya kijuttatását a talajvédelmi tervekben foglaltak szerint és a kijuttatási engedélyeknek megfelelően végzik a környező mezőgazdasági területeken. A kiöntözés külön engedély alapján történik mezőgazdasági területeken.
(1) A technikákat a 4.1. szakasz ismerteti.		

1.6 Hatékony energiafelhasználás

8. **BAT:** A gazdaság hatékony energiafelhasználásának érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika ⁽¹⁾	Állapot
a	Nagy hatásfokú fűtő-/hűtő- és szellőztetőrendszerek.	A berendezések kapacitása/volumene a telephelyi igényeknek megfelelően került megválasztásra. A telephely teljesen új technológiával épült.
b	A fűtő-/hűtő- és szellőztetőrendszerek továbbá működtetésük optimalizálása, különösen, ahol légtisztító rendszereket alkalmaznak.	A hűtő/fűtő és szellőztető rendszer automatikus vezérlésű, teljesen optimalizált.
c	Az állatok tartására szolgáló hely falainak, padozatának és/vagy plafonjának szigetelése.	Újonnan épült üzemről lévén szó az épületek szigetelésre kerültek.
d	Energiahatékony világítás használata.	Energiatakarékos fénycsöveket és izzókat alkalmaznak
e	Hőcserélők használata. Az alábbi rendszerek egyike alkalmazható: 1. levegő-levegő; 2. levegő-víz; 3. levegő-talaj.	Hőcserélő rendszert nem alkalmaznak, az épületekben mesterséges szellőztetés és párasítás történik.
f	Hőszivattyúk alkalmazása hővisszanyeréshez.	Nem alkalmaznak.
g	Hővisszanyerés fűtött és hűtött, alommal borított padozattal (kombinált szintes, ún. combideck rendszer).	Sertéstenyészto üzemek esetében nem alkalmazható.
h	Természetes szellőzés alkalmazása.	Automata szellőztető rendszert alkalmaznak.

(¹) A technikákat a 4.2. szakasz ismerteti.

1.7 Zajkibocsátás

9. BAT: A zajkibocsátás megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT zajkezelési terv kidolgozását és végrehajtását jelenti a környezetközpontú irányítási rendszer részeként, amely terv magában foglalja az alábbi elemeket:

- i. a megfelelő intézkedéseket és határidőket előíró szabályzat;
- ii. a zaj monitorozására szolgáló szabályzat;
- iii. az azonosított, zajjal kapcsolatos eseményekre adott válaszok szabályzata;
- iv. zajcsökkentési program a forrás(ok) beazonosítására, a zajkibocsátás monitorozására, a források kibocsátási intenzitásának jellemzésére, valamint a felszámolást és/vagy csökkentést szolgáló intézkedések végzésére;
- v. a zajjal kapcsolatos korábbi váratlan események és azok orvoslásának áttekintése, továbbá a zajjal kapcsolatos váratlan eseményekkel összefüggő ismeretek terjesztése.

Alkalmazhatóság

A tárgyi BAT -ot nem kell a telephelyen alkalmazni, mivel a telep elhelyezkedéséből adódóan – a lakott területek viszonylag nagy távolságra vannak – a környezeti zajkibocsátás a védendő területekre jellemző alaphajzából nem emelkedik ki, illetve ott a telephelyi zaj már nem észlelhető. A teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálathoz készült 2019. évi mérési és vizsgálati jegyzőkönyv is

ezt támasztja alá. A telephely közelében, illetve hatásterületén érzékeny területek (védett lakóépületek, övezetek) nincsenek.

10. BAT: A zajkibocsátás megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

Technika	Leírás	Állapot	
a	Kellő távolság biztosítása az üzem/gazdaság és az érzékeny terület között.	Megfelelő távolságra van a telephely az érzékeny területek között.	
b	Berendezések elhelyezése.	A zajszint csökkenthető azáltal, hogy: i. növelik a távolságot a kibocsátó és a vevő között (azzal, hogy a berendezést olyan messze helyezik el az érzékeny területtől, amennyire az megvalósítható); ii. minimálisra korlátozzák a takarmányadagoló csövek hosszát; iii. úgy helyezik el a takarmánytárolókat és a takarmánysílokat, hogy a gépjárműmozgás a lehető legkisebb legyen a gazdaságban.	A takarmány töltésnél egyedül a beszállítás során jelentkezik a zajhatás. A telephelyen belül a takarmánykiosztás automatizált. A takarmány elosztás optimalizálása – érzékeny területek hiányára tekintettel – nem szükséges.
c	Üzemeltetési intézkedések.	Ezek többek között a következők: i. az ajtók és az épület nagyobb nyílásainak lezárása, különösen etetés idején, ha lehetséges; ii. a berendezések tapasztalt személyzet által történő üzemeltetése; iii. a zajjal járó tevékenységek mellőzése éjszaka és hétvégén, ha lehetséges; iv. zajszabályozási intézkedések a karbantartási tevékenységek során; v. a szállítószalagok és csigák teljes terhelés melletti működtetése, ha lehetséges; vi. a szabadtéri földmunkák minimális területre korlátozása a földnyeső gépek által kibocsátott zaj csökkentése érdekében.	Az állattartó épületek ajtajai folyamatosan zártak, a szellőztetés légbecjűtkön keresztül valósul meg. A karbantartás szakszerviz iránymutatása alapján történik a felesleges munkafolyamatok elkerülhetők. A takarmánybehordó rendszer csak szükség esetén üzemel, ilyenkor teljes terheléssel. Szabadtéri munkák végzése nem jellemző.
d	Alacsony zajszintű berendezések.	Ilyen berendezések lehetnek a következők: i. nagy hatásfokú ventilátorok, ha a természetes szellőzés nem biztosítható vagy nem elegendő; ii. szivattyúk és kompresszorok; iii. olyan takarmányozási rendszer, amely csökkenti az etetés előtti ingereket (tároló etetők, passzív ad libitum etetők, kompakt etetők).	Az alkalmazott kürtőventilátorok kielégítik a követelményeket.

e	A zaj szabályozására szolgáló berendezések.	Ezek a következőket tartalmazzák: i. zajcsökkentők; ii. rezgésszigetelés; iii. a zajos berendezések (pl. darálók, pneumatikus szállítószalagok) elzárása; iv. az épületek hangszigetelése.	A zaj szabályozása a telephelyen nem indokolt, így ilyen technikákat nem alkalmaznak.
f	Zajcsökkentés.	A zaj terjedése a zajkibocsátók és zajvevők közé helyezett zajvédőkkel csökkenthető.	A zaj csökkentése a telephelyen nem indokolt, így ilyen technikákat nem alkalmaznak.

1.8 Porkibocsátás

11. BAT: Az egyes állattartó épületekből származó porkibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika (*)	Állapot
a	A porképződés csökkentése az állattartásra szolgáló épületekben. Erre a célra az alábbi technikák kombinációja alkalmazható:	
	1. Durvább alomanyag használata (pl. hosszú szalma vagy faforgács az aprított szalma helyett);	Nem releváns.
	2. Friss alom alkalmazása, alacsony porképződéssel járó almozási technikával (pl. kézzel).	Nem releváns.
	3. Ad libitum takarmányozás;	Az automata etetőrendszerrel ezt megvalósítják.
	4. Nedves takarmány vagy pellet használata, vagy olajos nyersanyagok és kötőanyagok hozzáadása a száraz takarmányra épülő rendszerben.	A takarmányt az automata etetőrendszer nedvesíti.
	5. A pneumatikusan feltöltött, száraz takarmányt tároló berendezések porleválasztóval való felszerelése;	Nem alkalmaznak.
	6. A szellőztetőrendszer oly módon történő kialakítása és működtetése, amely mérsékli a levegő áramlásának sebességét az épületen belül.	Automata szellőztető rendszert alkalmaznak az optimális feltételek biztosítása érdekében.
b	A porkoncentráció csökkentése az épületen belül az alábbi technikák valamelyikének alkalmazásával:	
	1. Vízpárásítás;	Az épületekben az automata klímarendszer végzi a párásítást a beállított paramétereknek megfelelően.
	2. Olaj permetezése;	Nem alkalmaznak
	3. Ionizálás.	Nem feltétlenül alkalmazható sertéstenyésztő üzemekben vagy meglévő baromfitenyésztő üzemekben műszaki és/vagy gazdasági okokból.

c	A távozó levegő kezelése légtisztító berendezéssel, például:	
	1. Vízcspda;	Nem alkalmaznak.
	2. Száraz szűrő;	
	3. Vízmosó;	
	4. Nedves mosó;	
	5. Biomosó (vagy bio csepegtetőtestes szűrő);	
	6. Kétlépcsős vagy háromlépcsős légtisztító rendszer;	
7. Biofilter.		
(*) A technikákat a 4.3 és a4.11. szakasz ismerteti.		

1.9 Búzkibocsátás

12. BAT: A gazdaságból származó búz kibocsátásának megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT búzszennyezés elleni intézkedési terv kidolgozását, végrehajtását és rendszeres felülvizsgálatát jelenti a környezetirányítási rendszer részeként, amely terv magában foglalja az alábbi elemeket:

- i. a megfelelő intézkedéseket és határidőket előíró szabályzat;
- ii. a búz monitoringjának lefolytatására vonatkozó szabályzat;
- iii. az azonosított, búzzal kapcsolatos ártalmakra adandó válaszok szabályzata;
- iv. búzmelegelőzési és -megszüntetési program a pl. a forrás(ok) beazonosítására, a búzkibocsátás monitorozására (lásd 26. BAT), a források kibocsátási intenzitásának jellemzésére, valamint a felszámolást és/vagy csökkentést szolgáló intézkedések végzésére;
- v. a búzzal kapcsolatos korábbi események és azok orvoslásának áttekintése, továbbá a búzzal kapcsolatos váratlan eseményekkel összefüggő ismeretek terjesztése.

A kapcsolódó monitoringot a 26. BAT ismerteti.

Alkalmazhatóság

A tárgyi BAT-ot nem kell alkalmazni, mivel a telephely elhelyezkedéséből adódóan nincs a közelben olyan érzékeny terület, ahol búzártalomra lehet számítani. A modellezési eredmények alapján a telephelyi búzkibocsátás hatásterülete nem éri el az érzékeny területeket. A megállapított védőterület védett létesítményeket nem érint. A tevékenység végzése során búzprobléma eddig egy alkalommal sem került bejelentésre.

13. BAT: A gazdaságból származó búzkibocsátás és/vagy búzhatás megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának használatát foglalja magában.

	Technika (*)	Állapot
a	Kellő távolság biztosítása az üzem/gazdaság és az érzékeny területek között.	Megfelelő távolságra van a telephely az érzékeny területektől.

b	<p>Olyan állattartási rendszer, amely az alábbi elvek valamelyikére vagy azok kombinációjára épül:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az állatok és a felületek tisztán és szárazon tartása (pl. a takarmány kiömlésének elkerülése, a részlegesen rácsozott fekvőhelyekről a trágya eltávolítása); - a trágya kibocsátó felületének mérséklése (pl. fém vagy műanyag rácsok alkalmazása, vagy olyan csatornáké, ahol a trágya szabad felülete kisebb); - a trágya gyakori eltávolítása külső (fedett) trágyatárolóba; - a trágya hőmérsékletének csökkentése (pl. a hígtrágya hűtésével) és a beltéri hőmérséklet mérséklése; - a trágya felülete felett a levegő áramlásának és sebességének csökkentése; - az alom szárazon, aerob körülmények között tartása az almos tartáson alapuló rendszerben. 	<p>Az állatok alatt a padozat rácsozott, így a bélsár és a vizelet a lagúnákban gyűlik össze. Turnusváltáskor az ólakat magasnyomású mosóval (gőzborotvával) megtisztítják. A trágya lagúnákban történő ideiglenes tárolása a bűzkibocsátás szempontjából előnyös tekintettel a zárt épületen belüli tárolásra. A trágya hőmérsékletének csökkentésére mesterséges rendszer nem került kiépítésre. A lagúnák/trágyapincék föld- és épületalatti elhelyezkedése azonban a bűzkibocsátás szempontjából megfelelő hőmérséklet elérését teszi lehetővé.</p>
c	<p>Az állattartásra szolgáló helyről a távozó levegő kibocsátási feltételeinek optimalizálása az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazásával:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a kivezető magasságának növelése (pl. a levegő a tetőszint felett távozik, szellőzők, a távozó levegő tetőgerinc felé terelése a falak alsó része helyett); - a függőleges kivezető szellőztetési sebességének fokozása; - külső akadályok hatékony elhelyezése, hogy az örvényt keltsenek a kilépő légáramlásban (pl. növényzet); - terelőlemezek elhelyezése a falak alsó részein elhelyezkedő szívónyílásokra, hogy a távozó levegőt a föld felé tereljék; - a távozó levegő állattartásra szolgáló hely felőli oldalán történő elosztatása, az érzékeny területtől távol; - a természetesen szellőző épület tetőgerince tengelyének keresztirányú hozzáigazítása az 	<p>Megfelelő távolságra van a telephely az érzékeny területektől. A tárgyi technikákat nem alkalmazzák.</p>
d	<p>Légtisztító berendezés alkalmazása, például:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biomosz (vagy bio csepegtetőtestes szűrők); 2. Biofilter; 3. Kétlépcsős vagy háromlépcsős légtisztító rendszer; 	<p>Nem alkalmazzák.</p>
c	<p>Az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása a trágyatárolásra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A hígtrágya vagy a szilárd trágya befedése a tárolás során; 2. A tárolót az uralkodó szélirányra tekintettel kell elhelyezni és/vagy olyan intézkedéseket kell elfogadni, amelyek csökkentik a szél sebességét a tároló körül vagy felett (pl. fák, természetes akadályok); 	<p>Nem alkalmazzák.</p>

	3. A hígtrágya felkavarodásának minimálisra csökkentése.	A tározók töltése és ürítése felszín alatti csővezetéken keresztül történik, így a felkavarodása minimalizálható.
f	A trágyát a következő technikák valamelyikével kell feldolgozni, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a bűzkibocsátást a kijuttatás során (vagy azt megelőzően):	
	1. A hígtrágya aerob rothasztása (levegőztetés);	Nem alkalmazzák
	2. A szilárd trágya komposztálása;	Nem alkalmazzák
	3. Anaerob rothasztás.	Nem alkalmazzák
g	Az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása a trágya kijuttatására:	
	1. Sávos kijuttatás, sekélyinjektáló vagy mélyinjektáló alkalmazása hígtrágya kijuttatásához;	A kijuttatást nem az üzemeltető végzi.
	2. A trágyát a lehető leghamarabb el kell dolgozni.	Nem alkalmazzák.
(1) A technikákat a 4.4 és a 4.11. szakasz ismerteti.		

1.10 Kibocsátás szilárd trágya tárolásából

A telephelyen szilárd trágya tárolása nem történik.

1.11 Kibocsátás hígtrágya tárolásából

16. BAT: A hígtrágya tárolása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika (1)	Állapot
a	A hígtrágyatároló megfelelő kialakítása és kezelése az alábbi technikák kombinációjával:	
	1. A kibocsátó felület és a hígtrágyatároló térfogata közötti arány csökkentése;	Meglévő létesítmény nem alkalmazható
	2. A szél sebességének és a légcserének a mérséklése a trágya felületén a tároló alacsonyabb telítettségi szint melletti működtetésével;	Meglévő létesítmény nem alkalmazható
	3. A hígtrágya felkavarodásának minimálisra csökkentése.	A tározók töltése és ürítése felszín alatti csővezetéken keresztül történik, így a felkavarodása minimalizálható.
b	A trágyatároló befedése. Erre a célra az alábbi technikák valamelyike alkalmazható:	
	1. Merev anyagú fedél;	Nem alkalmazzák
	2. Rugalmas fedél;	Nem alkalmazzák

	<p>3. Úszó fedőréteg, például:</p> <ul style="list-style-type: none"> • műanyag pellet; • könnyű ömlesztett anyagok; • úszó rugalmas fedél; • geometriai műanyag lapok; • levegővel felfújt fedél; • természetes kéreg; • szalma. 	A természetes kéreg a tározók felületén részlegesen kialakul.
c	A trágya savasítása.	A trágya mezőgazdasági területen történő hasznosítására tekintettel nem alkalmazzák
⁽¹⁾ A technikákat a 4.6.1 és a 4.12.3. szakasz ismerteti.		

17. BAT: A hígtrágya földtöltésben (derítőben) való tárolása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika ⁽¹⁾	Alkalmazhatóság
a	A hígtrágya felkavarodásának minimálisra csökkentése.	Homogenizálás csak kiöntözés esetén történik, keverés minimális.
b	A hígtrágyát tároló földmedrű derítő rugalmas fedéllel és/vagy úszó fedőréteggel való borítása, például a következőkkel: <ul style="list-style-type: none"> • rugalmas műanyag fólia; • könnyű ömlesztett anyagok; • természetes kéreg; • szalma. 	Földmedrű derítőt nem alkalmaznak a telephelyen.
⁽¹⁾ A technikákat a 4.6.1. szakasz ismerteti.		

18. BAT: A talaj és a vizek hígtrágya begyűjtéséből, elvezetéséből, továbbá trágyatárolóból és/vagy földmedrű tárolóból (derítőből) származó szennyeződésének megelőzése céljából a BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

	Technika ⁽¹⁾	Alkalmazhatóság
a	Olyan tárolók alkalmazása, amelyek ellenállnak a mechanikus, vegyi és hőmérsékleti behatásoknak.	A tárolók kialakításánál a vegyi behatásoknak ellenálló betonkeveréket alkalmaztak.
b	Olyan tárolólétesítmény kiválasztása, amelynek elegendő a kapacitása a hígtrágya tárolásához olyan időszakban, amikor a kijuttatás nem lehetséges.	A tároló létesítmények (lagúnák, tárolók) kapacitása elegendő arra az időszakra, amikor kijuttatás nem lehetséges a földterületekre.
c	Szivárgásmentes létesítmények és berendezések építése a hígtrágya összegyűjtéséhez és szállításához (pl. aknák csatornák, lefolyócsövek, szivattyútelepek).	A tárolók és vezetékek kialakításánál a vegyi behatásoknak ellenálló betonkeveréket, műanyagcsöveket alkalmaztak.
d	A hígtrágya tárolása földmedrű derítőben, amelynek át nem eresztő anyagból készül az aljzata és a falai, pl. agyag vagy műanyag béléssel látják el (vagy duplafalú).	A telephelyen földmedrű tároló nem létesült.

e	Szivárgásészlelő (pl. geomembránt, szűrőréteget és elvezető csőrendszert tartalmazó) rendszer telepítése.	Meglévő létesítmény, nem alkalmaznak. A beton hígrágya tárolók szivárgása vizuálisan ellenőrizhető.
f	A tárolók szerkezeti épségének ellenőrzése legalább évente egyszer.	A tárolókat leürítésekor szemrevételezéssel ellenőrzik.
(*) A technikákat a 3.1.1. és a 4.6.2. szakasz ismerteti.		

1.12 A trágya feldolgozása a gazdaságban

19. BAT: Amennyiben a trágyát a gazdaságban dolgozzák fel, a levegőbe és a vízbe történő nitrogén-, foszfor- és bűzkibocsátás, valamint a mikrobiológiai kórokozók kibocsátásának csökkentése, továbbá a trágya tárolásának és/vagy kijuttatásának megkönnyítése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása:

Trágyát a telephelyen nem dolgoznak fel.

1.13 A trágya kijuttatása

20. BAT: A szilárd trágya kijuttatásából a talajba és a vízbe történő nitrogén- és foszforkibocsátás, valamint a mikrobiológiai kórokozók kibocsátásának megelőzése vagy - amennyiben ez nem kivitelezhető - csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák mindegyikének használatát foglalja magában.

A telephelyen keletkező tárgya (szilárd, híg) mezőgazadási területekre történő kijuttatását a Kft. saját földterületein a trágya kihelyezést az illetékes talajvédelmi hatóság által kiadott engedélyek és talajvédelmi terv alapján végzi. A telephely üzemeltetéséhez a trágya kijuttatás közvetlenül nem kapcsolódik.

21. BAT: A hígrágya kijuttatása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika (*)	Állapot
a	A hígrágya hígítása, amelyet olyan technikák követnek, mint az alacsony nyomású vízöntöző rendszer.	A telephelyen keletkező hígrágya kijuttatás előtt nem kerül hígításra.
b	Sávos kijuttatás, az alábbi technikák egyikének alkalmazásával: 1. Vontatott tömlő; 2. Vontatott csoroszlya.	Sávos kijuttatást alkalmaznak.
c	Sekélyinjektáló (nyitott vájatok).	Nem alkalmaznak.
d	Mélyinjektáló (zárt vájatok).	Mélyinjektálást alkalmaznak.
e	A trágya savasítása.	Nem alkalmazzák.
(*) A technikákat a 4.8.1 és a 4.12.3. szakasz ismerteti.		

22. BAT: A trágya kijuttatása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a BAT a trágya lehető leghamarabb történő bedolgozása a talajba.

Leírás

A talaj felületére juttatott trágya bedolgozása szántással vagy más művelő eszközzel történik, például boronával vagy tárcsával, a talaj típusától és a körülményektől függően. A trágyát teljesen elkeverik a talajjal, vagy eltemetik.

A szilárd trágya kijuttatása megfelelő trágyaszórával történik (pl. rotációs trágyaszóró, hátsó ürítésű trágyaszóró, kettős célú trágyaszóró). A hígtrágya kijuttatása a 21. BAT szerint történik.

Alkalmazhatóság

Nem alkalmazható gyepterületre, sem talajvédő művelés során, kivéve szántóföldre történő átállás vagy újravetés esetén. Nem alkalmazható megművelt földterületre, ha a növényeket a trágya bedolgozása károsíthatja. A hígtrágya bedolgozása nem alkalmazható a sekély- vagy mélyinjektálók általi kijuttatást követően.

1.3. táblázat: a BAT-tal összefüggő időbeli eltolódás a trágya kijuttatása és a talajba való bedolgozása között

Paraméter	A BAT-tal összefüggő időbeli eltolódás a trágya kijuttatása és a talajba való bedolgozása között (órában)
Idő	12 óra szükséges a gépi erőforrások biztosítása végett
(1) A tartomány alsó határa az azonnali bedolgozásnak felel meg. (2) A tartomány felső határa 12 óráig is terjedhet, ha a feltételek nem kedveznek a gyorsabb bedolgozásnak, pl. ha az emberi vagy gépi erőforrások gazdasági szempontból nem állnak rendelkezésre.	

1.14 A teljes termelési folyamat kibocsátása

23. BAT: A sertésenyésztésre (a kocákat is ideértve), illetve a baromfitenyésztésre vonatkozó teljes termelési folyamatból származó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a BAT a teljes termelési folyamatból származó ammóniakibocsátás csökkentésének becslése vagy kiszámítása a gazdaságban végrehajtott BAT révén.

A teljes folyamat ammónia kibocsátása számítással és becsléssel nyomon követhető.

1.15 A kibocsátás monitorozása és az eljárás paramétere

24. BAT: A BAT az összes kiválasztott nitrogén és foszfor monitorozása a trágyában az alábbi technikák legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	Technika (1)	Gyakoriság	Állapot
a	Számítás a nitrogén és a foszfor anyagmértékének alkalmazásával, a takarmányfogyasztás, az étrend nyersfehérje-tartalma, az összes foszfor és az állat teljesítménye alapján.	Évi egy alkalommal minden állatkategóriára.	Nem alkalmazták. Az anyagmérlegen alapuló számítás az éves jelentés részeként elvégezhető.
b	Becslés a trágya teljes nitrogén- és foszfortartalmának elemzésével.		
(1) A technikákat a 4.9.1. szakasz ismerteti.			

Az anyagmérlegek összeállítására évente a következő adatok bekérésével kerülhet sor:

1. Takarmányösszetételek bekérése a beszállítóktól.
2. N- és P anyagmérleg összeállítása a takarmánnyal bevitt mennyiségekre.
3. Kiválasztott mennyiségek meghatározása.
4. Férőhely szerinti megbontás korcsoportonként.
5. Az adatok kiértékelése a BAT-AEL adatokkal való összevetése.

25. BAT: A BAT a levegőbe jutó ammóniakibocsátás monitorozása az alábbi technikák legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	Technika ⁽¹⁾	Gyakoriság	Allapot
a	Becslés anyagmérleg alkalmazásával, a kiválasztás és az egyes trágyakezelési szakaszokban jelenlévő teljes (vagy teljes ammónia) nitrogén alapján.	Évi egy alkalommal minden állat kategóriára.	Nem alkalmazták. Az anyagmérlegen alapuló számítás az éves jelentés részeként elvégezhető.
b	Az ammóniakoncentráció és a szellőzési arány mérésén alapuló számítás ISO, nemzeti vagy nemzetközi szabványokon alapuló módszerekkel, vagy más olyan módszerekkel, amelyek tudományos szempontból ezzel egyenértékű minőségben tudják biztosítani az adatszolgáltatást.	Minden olyan alkalommal, amikor legalább az alábbi paraméterek egyike jelentősen megváltozik: a) a gazdaságban tenyésztett állatállomány típusa; b) az állatok elhelyezési rendszere.	A telephely tartási technológiájában, így az állatállományban és azok elhelyezési rendszerében változás nem várható, mivel ez a teljes telephelyi technológia átalakítását igényelné. Mérés nem alkalmazható a mérések magas költsége miatt.
c	Becslés kibocsátási tényezők alapján.	Évi egy alkalommal minden állat kategóriára.	Nem alkalmazták. Az anyagmérlegen alapuló számítás az éves jelentés részeként elvégezhető.

⁽¹⁾ A technikákat a 4.9.2. szakasz ismerteti.

26. BAT: A BAT a levegőbe jutó bűzkibocsátás időszakos monitorozása

Leírás

A bűzkibocsátás a következők alkalmazásával monitorozható:

- EN szabványok (pl. dinamikus szagmérés alkalmazásával az EN 13725 szerint, a szagkoncentráció meghatározása érdekében).
- Amennyiben olyan alternatív módszereket alkalmaznak, amelyek esetében nem áll rendelkezésre EN-szabvány (pl. a bűznek való kitettség mérése/beclése, a bűz hatásának beclése), olyan ISO-, nemzeti vagy egyéb nemzetközi szabványok alkalmazhatók, amelyek tudományos szempontból ezzel egyenértékű minőségben tudják biztosítani az adatszolgáltatást.

Alkalmazhatóság

A 26. BAT csak olyan esetekben alkalmazható, ahol az érzékeny területeken bűzártalomra lehet számítani és/vagy azt igazolták.

A telephely melletti érzékeny területeken a modellezés eredményei alapján nem kell bűzártalomra számítani. Bűzzel kapcsolatos panasz bejelentés a telephelyre nem érkezett. Bűz monitoring/mérés – még időszakosan sem – elvégzése nem indokolt.

27. BAT: A BAT az egyes állattartó épületek porkibocsátásának monitorozása az alábbi technikák legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

	Technika (1)	Gyakoriság	Alkalmazhatóság
a	A porkoncentráció és a szellőzési arány mérésén alapuló számítás EN-szabványon alapuló vagy más olyan (ISO, nemzeti vagy nemzetközi szabványokon alapuló) módszerekkel, amelyek tudományos szempontból ezzel egyenértékű minőségben tudják biztosítani az adatszolgáltatást.	Évente egyszer.	Nem alkalmazható a mérések magas költsége miatt.
b	Becslés kibocsátási tényezők alapján.	Évente egyszer.	A porkoncentráció becslése alapadatok hiányában nem végezhető el, alkalmazása nem kivitelezhető.

(1) A technikákat a 4.9.1. és a 4.9.2. szakasz ismerteti.

28. BAT: A BAT a légtisztító rendszerrel felszerelt, egyes állattartó épületek ammónia-, por- és/vagy bűzkibocsátásának monitorozása az alábbi technikák mindegyikének legalább a megadott gyakorisággal történő alkalmazásával.

A telephelyen légtisztító rendszert nem alkalmaznak, így monitorozása sem lehetséges.

29. BAT: A BAT az alábbi eljárási paraméterek legalább évente egyszer történő monitorozása.

	Paraméter	Leírás	Állapot
a	Vízfogyasztás.	Rögzítés pl. megfelelő mérőórák vagy számlák használatával. Az állattartó épületekre jellemző leginkább vízigényes eljárásokat (takarítás, takarmányozás stb.) külön is lehet monitorozni.	A kutakból kitermelt víz mennyiségét folyamatosan regisztrálják. A VKJ bevallás ez alapján kerül összeállításra

b	Villamosenergia fogyasztás.	Rögzítés pl. megfelelő mérőórák vagy számlák használatával. Az állattartó épületek villamosenergiafogyasztását a gazdaság más üzemaitől külön monitorozzák. Az állattartó épületekre jellemző leginkább energiaigényes eljárásokat (fűtés, szellőztetés, világítás stb.) külön is lehet monitorozni.	Meglévő telepről lévén szó a teljes villamosenergia felhasználás monitorozására van csak lehetőség.
c	Tüzelőanyag fogyasztás.	Rögzítés pl. megfelelő mérőórák vagy számlák használatával.	
d	A beérkező és távozó állatok száma, ideértve adott esetben a születést és az elhullást is.	Rögzítés pl. megfelelő nyilvántartásokkal.	Folyamatosan regisztrálják a fogyasztást és a létszám változást, nyilvántartást vezetnek róluk.
e	Takarmányfogyasztás	Rögzítés pl. számlákkal vagy megfelelő nyilvántartásokkal.	
f	Trágyatermelés.	Rögzítés pl. megfelelő nyilvántartásokkal.	

1.16 Az intenzív sertéstenyésztésre vonatkozó BAT-következtetések, sertésólak ammónia kibocsátása

30. BAT: Az egyes sertésólakból a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

	Technika (*)	Állatkategória	Állapot
	Egy az alábbi technikák közül, amelyek a következő elvek egyikére vagy azok kombinációjára épülnek: i. az ammóniakibocsátó felület csökkentése; ii. a hígtrágya (trágya) kihordási gyakoriságának fokozása a külső tárolóba; iii. a vizelet és a bélsár elkülönítése; iv. az alom tisztán és szárazon tartása.		
a	0. Mély akna (teljesen vagy részlegesen rácsozott padló esetén), csak ha további enyhítési intézkedéssel együtt alkalmazzák pl.: - takarmányozási technikák kombinációja; - légtisztító rendszer; - a trágya pH-jának csökkentése;	Valamennyi sertés	A sertésólak alatt lagúnás hígtrágya tározás történik
	1. Vákuumrendszer a hígtrágya gyakori eltávolításához (teljesen vagy részlegesen rácsozott padló esetén).	Valamennyi sertés	Meglévő üzem révén itt nem alkalmazható.

2. Ferde falak a trágyacsatornában (teljesen vagy részlegesen rácsozott padló esetén).	Valamennyi sertés	
3. Kaparó a hígtrágya gyakori eltávolításához (teljesen vagy részlegesen rácsozott padló esetén).	Valamennyi sertés	
4. A hígtrágya gyakori eltávolítása öblítéssel (teljesen vagy részlegesen rácsozott padló esetén).	Valamennyi sertés	Állományváltás esetén a lagúnák leürítése és tisztítása is megtörténik.
5. Kisebb trágyagödör (részlegesen rácsozott padló esetén).	Ivarzó és vemhes kocák.	Meglévő üzem révén itt nem alkalmazható.
	Hízósertés	Nem releváns
6. Teljes almozás (tömör betonpadló esetén).	Ivarzó és vemhes kocák.	Nem releváns, a telephelyen kiépített rácsos padozatra tekintettel.
	Utónevelt malac	
	Hízósertés	
7. Batériákban/egyedi ólakban való elhelyezés (részlegesen rácsozott padló esetén).	Ivarzó és vemhes kocák.	Nem releváns, a telephelyen kiépített rácsos padozatra tekintettel.
	Utónevelt malac	
	Hízósertés	
8. Külön fekvő- és trágyázóteret tartalmazó ólak (háromszintű rekeszek) (tömör betonpadló esetén).	Utónevelt malac	Nem releváns, a telephelyen kiépített rácsos padozatra tekintettel.
	Hízósertés	
9. Domború padozat és elkülönített trágya- és vízcsatornák (részlegesen rácsozott ólak esetén).	Utónevelt malac	Meglévő üzem révén itt nem alkalmazható.
	Hízósertés	
10. Alommal borított rekeszek kombinált trágyatermeléssel (szilárd és hígtrágya).	Anyakoca	Nem releváns, a telephelyen kiépített rácsos padozatra tekintettel.
11. Etető- és fekvőboksok tömött padlón (alommal borított ólak esetén).	Ivarzó és vemhes kocák.	
12. Trágyagyűjtő tálca (teljesen vagy részlegesen rácsozott padló esetén).	Anyakoca	A sertésólak alatt lagúnás hígtrágya tározás történik
	Utónevelt malac	
13. A trágya vízbe gyűjtése.	Utónevelt malac	
	Hízósertés	
14. V-alakú trágyaszállító szalagok (részlegesen rácsozott padló esetén).	Hízósertés	Nem releváns
15. Víz- és trágyacsatornák kombinációja (teljesen rácsozott padló esetén).	Anyakoca	Meglévő üzem révén itt nem alkalmazható.

	16. Alommal borított külső kifutó (tömör betonpadló esetén).	Hízósértés	Nem releváns
b	A hígtrágya lehűtése.	Valamennyi sertés	Meglévő üzem révén itt nem alkalmazható. A hígtrágya hűtésére mesterséges rendszer nem került kiépítésre, azonban a lagúnák föld- és épület alatti kialakítása előnyös.
c	Légtisztító rendszer alkalmazása, például: 1. Nedves mosó; 2. Kétlépcsős vagy háromlépcsős légtisztító rendszer; 3. Biomosó (vagy bio csepegtető szűrők).	Valamennyi sertés	Meglévő üzem révén itt nem alkalmazható.
d	A trágya savasítása.	Valamennyi sertés	Nem alkalmazzák.
e	Úszó gömbök alkalmazása a trágyacsatornában.	Hízósértés	Meglévő üzemről lévén szó nem alkalmazható. Az úszógömbök alkalmazása a hígtrágya elvezető rendszerben okozhatnak technológiai problémákat.
(1) A technikákat a 4.11. és a 4.12. szakasz ismerteti.			

1.16.1 Ammónia kibocsátás számítása

Az elvégzett számítások alapján a mintaként felhasznált telephely teljes kiválasztott N kibocsátása 62 178 kg/év-re adódott (a telephely kiválasztott P kibocsátása 15 739 kg volt).

Korcsoport	Férőhely		Kiválasztott	
	fh	N tartalom kg/év	P tartalom kg/év	
Koca	1876	38 109,20	10 189,26	
Szopós malac				
Malac utónevelő	5510	21 625,93	4 882,81	
Kocasüldő	212	2 442,99	666,81	
Összesen:		67 178,12	15 738,88	

Az ammónia kibocsátás meghatározásához a BAT Útmutató 4.9.2. pont táblázatában megadottak szerint az egyes állatkategóriák által kiválasztott nitrogén mennyisége alapján becsülhető, a teljes nitrogén (vagy teljes ammónia nitrogén – TAN) árama, valamint párolgási együtthatók (VC) alapján, a trágyakezelés minden szakaszára vonatkoztatva (állattartás, tárolás, kijuttatás).

A felhasznált képlet:

$$E_{\text{housing}} = N_{\text{excreted}} \times VC_{\text{housing}}$$

Ahol E_{housing} az állattartó épület éves NH_3 kibocsátása, az N_{excreted} a kiválasztott nitrogén a VC housing pedig egy párolgási együttható. A párolgási együtthatót irodalmi adatok alapján² a következők szerint vettük figyelembe: $VC = 17\%$.

A fenti képlet alapján a kibocsátott NH_3 mennyisége számolható:

Korcsoport	Kiválasztott N kg/fh/év	Ammónia kibocsátás NH_3 kg/fh/év	BAT-AEL követelmény (NH_3 kg-ja/férőhely/év)
Koca	19,45	3,31	7,5 ⁽¹⁾
Szopós malac			
Malac utónevelő	4,94	0,67	0,7 ⁽²⁾
Kocasüldő	11,52	1,96	3,6 ⁽³⁾

⁽¹⁾ A 30. BAT a.0. pontját takarmányozási technikákkal együtt alkalmazó meglévő üzemek esetén a BAT-AEL felső határa 7,5 kg NH_3 /férőhely/év.

⁽²⁾ A mély aknát takarmányozási technikákkal együtt alkalmazó meglévő üzemek esetén a BAT-AEL felső határa 0,7 kg NH_3 /férőhely/év.

⁽³⁾ Hízósertésre vonatkozó BAT-AEL, a 30. BAT a.0. pontját takarmányozási technikákkal együtt alkalmazó meglévő üzemek esetén a BAT-AEL felső határa 7,5 kg NH_3 /férőhely/év.

Az elvégzett számítások alapján látható, hogy a telephely ammónia kibocsátása megfelel a BAT-AEL követelményeknek.

2 BAT-nak való megfelelés összegzése

Sorszám	Megfelelőség	Megjegyzés
1. BAT	Részen felel meg	Az ISO 9001 kibővítésével az EMAS rendszer bevezetése szükséges.
2. BAT	Megfelel	Jó gazdálkodás feltételei teljesülnek.
3. BAT	Megfelel	Az elvégzett számítások alapján a kiválasztott nitrogén a BAT értékeken belül található.
4. BAT	Megfelel	Az elvégzett számítások alapján a kiválasztott foszfor a BAT értékeken belül található.
5. BAT	Megfelel	Vízfelhasználás folyamatos nyomon követése, ellenőrzése megoldott.
6. BAT	Megfelel	Vízfelhasználás és szennyezett területek minimalizálása megvalósul.
7. BAT	Megfelel	Szennyvízkezelés és hígtrágya kijuttatás a telephelyen megoldott.
8. BAT	Megfelelő	Energiahatékonyság megfelelő.
9. BAT	Megfelelő	Zajvédelem területén érzékeny területek nem érintettek.
10. BAT	Megfelelő	

²Modelling of Emissions of Air Pollutants and Greenhouse Gases from Agricultural Sources in Europe: 18. számú oldal, 4.1 táblázat szerint a $VC=17\%$

11. BAT	Megfelelő	Porkibocsátás csökkentő takarmányozási rendszer alkalmazásra került. Leválasztás nem szükséges.
12. BAT	Megfelelő	Bűzkibocsátás szempontjából érzékeny terület a telephely környezetében és hatásterületén nem található.
13. BAT	Megfelelő	
14. BAT	Megfelelő	Szilárd trágya tárolása, a tároló kapacitása és a keletkező trágya kezelése megfelelő.
15. BAT	Megfelelő	
16. BAT	Megfelelő	A telephelyen keletkező hígtrágya tárolása, tároló kapacitása, kezelése és kihelyezése megfelelő.
17. BAT	Megfelelő	
18. BAT	Megfelelő	Nem releváns.
19. BAT	Megfelelő	Nem releváns.
20. BAT	Megfelelő	A telephelyen keletkező szilárd és hígtrágya kijuttatása megfelelő.
21. BAT	Megfelelő	
22. BAT	Megfelelő	A trágya kijuttatását nem az üzemeltető végzi.
23. BAT	Megfelelő	Ammóniakibocsátás csökkentés számítással és becsléssel elvégezhető.
24. BAT	Megfelelő	Számítással elvégezhető pl. az éves beszámoló részeként.
25. BAT	Megfelelő	
26. BAT	Megfelelő	Érzékeny területek nem érintettek.
27. BAT	Megfelelő	A kibocsátások számításával és becsléssel történő meghatározása lehetséges. Mérés elvégzése annak költsége és az érzékeny területek távolsága miatt nem indokolt.
28. BAT	Megfelelő	
29. BAT	Megfelelő	Nyomon követés folyamatos.
30. BAT	Megfelelő	Az elvégzett számítások alapján a kibocsátott ammónia a BAT-AEL értékeken belül található.

Összefoglalóan a telephely az ipari kibocsátásokról szóló 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2017. február 15. napján kihirdetésre került 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek az intenzív baromfi- vagy sertéstenyésztés tekintetében történő meghatározásáról rendelkező, a Bizottság végrehajtási határozata (a továbbiakban: BAT következtetések) alapján vizsgált és meghatározott szempontoknak megfelel. Egyedül a meglévő minőségbiztosítási rendszer fejlesztése szükséges.

Budapest, 2019. december 31.